

[K tomu, abychom mohli něco náležitě zkoumat, je zapotřebí následující]: vášně opravdově a náležitě se tázat. Taková vášně se nedostavuje na povel; má svůj čas a své tempo. Musí tu být připravenost, která spočívá v: 1. úsilí získat převahu nad předsudky; 2. zájmu o zdomácnění v určité vědě; 3. připravenosti na skutečnost, že při tázání, jež nás má dovést k určitému poznání, nás život dovede ke všemu možnému, jen ne k duševnímu pohodlí, jež bývá označováno jako teoretické nazírání.

K bodu 1. Nejde o absenci předsudků; ta je utopií. Představa, že nemáme žádné předsudky, je sama tím největším předsudkem. Jde nám spíše o to mít nadvládu nad každou možností, že se něco ustaví jako předsudek. Cílem není být bez předsudků, nýbrž zůstat otevřen možnosti se určitého předsudku v rozhodujícím okamžiku vzdát, jestliže neobstojí při konfrontaci s věcí samou. To je způsob existence vědeckého člověka.

K bodu 2. Omrzelost vůči poznání je důsledkem vědy požímané jako souboru zpracovaného materiálu. Tato omrzelost je příznačná pro vědomí dnešního vzdělaného člověka. Je třeba si uvědomit, že právě tato stránka věci je osudná. [...] Vědy představují jednu z možností existence člověka a jeho konfrontace se sebou samým. Jestliže každý ve svém oboru na konkrétních otázkách zakusí, že je zde konfrontován se světem i sám se sebou, pak pochopí, co znamená věda.

K bodu 3. Připravenost k tázání spočívá v určité zralosti existence člověka, jenž odmítá uchylvat se k náhražkám. Nejde také o to mít co nejrychleji hotovo, nýbrž vydržet po léta v nejistotě, z ní dozrát do schopnosti konfrontovat se věcmi, které zkoumáme, a být natolik svobodný, abychom si odepřeli každou předčasnou odpověď. [...]

Heidegger, M. *Úvod do fenomenologického zkoumání* (GA 17)

Klást otázky – otázky nejsou pouhé nápady. Nejsou ani často uváděnými „problémy“, které člověk přebírá z doslechu a z toho, co si přečetl, a dodává jim zdání hlubokomyslnosti. Otázky vyrůstají z konfrontace s „věcmi“. A věci jsou jen tam, kde jsou oči.

Heidegger, M. *Ontologie – Hermeneutika fakticity* (GA 63)